

American National Theater
AJAX

2, 3 en 4 juni, Stadsschouwburg
20.15 uur

AJAX
Een bewerking van Sophocles door
Robert Auletta

Een enscenering van
Peter Sellars

Decor	George Tsypin
Kostuums	Dunya Ramicova
Lichtontwerp	James F. Ingalls
Geluidsontwerp	Bruce Odland
Dramaturgie	W.D. King
Koorintermezzo's gecomponeerd door	Ben Halley Jr.

met
Sheila Dabney, Cordelia González, Ben Halley Jr., Eriq LaSalle
Raphael Nash, Ving Rhames, Howie Seago, Tyrone Wilson

en
Aaron Brace, Michael Kantor, Ivan G'vera, Patrick McCune

Produktietoneelmeester	Keri Muir
Toneelmeester	Laurence J. Geddes
Technische leiding	Eddy Ganne
Belichting	Hans Boven
Geluid	Bill Ballou
Casting	Elizabeth R. Woodman
Productie- en Toerneeideider	Guus van der Kraan
Co-producer tournee vanuit de U.S.A. en vertegenwoordiger Mickery in de U.S.A.	Colleen Scott
Producer van de AJAX-productie in het American National Theater en co-producer tournee vanuit de U.S.A.	Diane J. Malecki
Artistiek Directeur Mickery	Ritsaert ten Cate
Zakelijk Directeur Mickery	Michel Bezem
Tolk voor gehoorgestoorden	Aaron Brace, Lori Seago
Assistentie regie	Michael Kantor
Assistentie belichting en decors (tournee)	Michael Lincoln
Assistentie kostuums	Arnall Downs
Assistentie decors (American National Theater)	Byron Taylor

AJAX ging in première in het John F. Kennedy Center
for the Performing Arts, Washington D.C., op 2 juni 1986
AJAX is voor Europa geproduceerd door Mickery Amsterdam.
AJAX wordt gepresenteerd door De Munt en Kaaaitheater in Brussel
de Singel in Antwerpen, het Holland Festival in Amsterdam
Theater der Welt in Stuttgart en de Wiener Festwochen in Wenen
Deze productie werd bekroond met de Hollywood en San Diego Critics' Circle Award.
Europese première: 23 mei 1987 De Munt, Brussel.

De plaats van handeling is Amerika. De tijd: een zeer nabije toekomst.
Amerika heeft net een grote overwinning behaald in Latijns Amerika.
De linkse strijdkrachten werden definitief verslagen.
Het is een lange, bloedige oorlog geweest, aan Amerikaanse zijde gekenmerkt door
een bittere concurrentie tussen facties van de gewapende strijdkrachten en een

Robert AULETTA

Robert Auletta groeide op in New York City en studeerde in Queens College. Aan de Yale School of Drama behaalde hij een hoger diploma als toneelschrijver. Zijn stukken werden opgevoerd in: Yale Repertory Theater, New York Shakespeare Festival, American Repertory Theater, Edinburgh Festival, Eugene O'Neill's Playwright's Conference, Judson Church, Interart Theater, Westbank Cabaret enz.

Zijn toneelstuk *Rundown* ging op tournee met het American Repertory Theater en werd opgevoerd te Jerusalem. Dit stuk werd door de American Theater Critics' Association uitgeroepen tot een der beste stukken die werden opgevoerd buiten New York City tijdens het seizoen 1981-1982. Voor zijn éénakters *Stops* en *Virgins*, behaalde Robert Auletta de Obie Award.

Dit jaar kreeg hij voor de tweede maal een beurs van de National Endowment for the Arts Playwriting Grant en een andere beurs van de New York Foundation for the Arts Grant. *ALAX* behaalde de Hollywood Drama Logue Award.

Robert Auletta is leraar (toneelschrijver en dramatische kunst) aan de School of Visual Arts in New York City.

Peter SELLARS

Peter Sellars heeft meer dan honderd werken geregisseerd waaronder toneelstukken, opera's en andere spektakels. Onder de auteurs wiens werken hij regisseerde noteren we: Aeschylus, Shakespeare, Brecht, Gertrude Stein, Samuel Beckett, Vladimir Mayakovsky, George Gershwin, Zeami en Ezra Pound. Hij debuteerde op tienjarige leeftijd in het Lovelace Theater te Pittsburgh, Pennsylvania.

Gedurende vijf zomers had hij de leiding over een kindertheater te Denver, Colorado en volgde ondertussen cursussen aan de Phillips Academy te Andover en aan Harvard University. Hij woonde een jaar te Parijs en ging vervolgens naar China, Japan en Indië voor wetenschappelijk onderzoek.

Na zijn studies aan de Harvard University, werkte hij nauw samen met de dirigent Craig Smith en een groep zangers en instrumentalisten. Samen brengen zij produkties van Händel, Haydn en Peter Maxwell Davies en een Mozart-cyclus op het Pepsico Summerfare Festival te Purchase, New York (1987: *Don Giovanni* en *Così fan tutte*). Zijn produkties werden opgevoerd in diverse theaters: La Mama (New York), La Jolla (Californië), Guthrie (Minneapolis), Chicago Lyric Opera.

Hij is artistiek directeur geweest van de Boston Shakespeare Company en de laatste drie jaar was hij directeur van het American National Theater in het Kennedy Center te Washington, D.C., waar zijn eigen produkties *The Count of Monte Christo*, *A Seagull*, *Idiot's Delight* en *ALAX* werden opgevoerd. Voor Herbie Hancock maakte hij een rock video.

Peter Sellars heeft voordrachten gegeven aan de universiteiten van Yale, UCLA en New York en doceerde te Harvard en Georgetown. Hij maakte deel uit van de faculteit van Juilliard en staat onder contract met Harper & Row voor het schrijven van een boek. Dit jaar regisseerde hij de Engelse première van *Zangezi* van de Russische dichter Vsevolod Khlebnikov, onder de naam *A Supersaga in Twenty Words* voor de opening van het Museum of Contemporary Art te Los Angeles. Hij choreografeerde een reeks dansen met de Wooster Group (*La Tentation de Sainte Antoine* van Flaubert).

Onlangs werkte hij samen met Jean-Luc Godard voor zijn film over King Lear. In de herfst regisseert hij de wereldpremières van twee opera's: *The Electrification of the Soviet Union* (gebaseerd op Pasternak, libretto van Craig Rain, muziek van Nigel Osborne) te Glyndebourne en *Nixon in China* (libretto van Alice Goodman, muziek van John Adams) te Houston, Brooklyn, Washington en Amsterdam. Deze twee produkties worden opgenomen voor de televisie. Volgend jaar maakt hij zijn eerste film en brengt een project met een robot van Andy Warhol ten uitvoer. In januari 1989 debuteert hij in de MET. In 1983 ontving Peter Sellars de MacArthur Prize Fellowship.

George TSYPIN

George Tsy-pin maakte de decors voor alle produkties van Peter Sellars bij het American National Theater: *The Count of Monte Christo*, *A Seagull*, *Idiot's Delight* en *ALAX*. Hij maakte ook het decorontwerp voor *The Electrification of the Soviet Union*, de wereldcreatie van John Adams' opera die in première gaat in oktober in Glyndebourne. In het American Repertory Theater werkte hij met Ljubimov voor de produktie *Master and Margarita*. Eveneens met Peter Sellars realiseerde hij *Zangezi*, een produktie ter gelegenheid van de opening van het Museum of Modern Art te Los Angeles. Hij ontwierp ook decors voor talrijke operaprodukties waaronder *Don Giovanni*, *Death in Venice* en *Suor Angelica*.

George Tsy-pin studeerde architectuur te Moskou, decorontwerp te New York en behaalde de eerste prijs op de International Competition of Spontaneous Ideas for Contemporary Theater.

Dunya RAMICOVA

Dunya Ramicova is vast kostuumontwerper bij het Yale Repertory Theater waar zij aan tal van produkties haar medewerking verleende. Zij heeft gewerkt voor een groot aantal belangrijke Amerikaanse theaters waaronder het American Ballet Theater, American Repertory Theater, Chicago, Lyric Opera, Guthrie Theater, Seattle Opera, Juilliard School, Manhattan Theater Club, Williamstown Theater Festival enz.

Dunya Ramicova werd geboren in Tsjechoslowakije.

James F. INGALLS

James F. Ingalls deed de belichting bij het American National Theater voor *Idiot's Delight*, *A Seagull* en *The Count of Monte Christo*, waarvoor hij de Helen Hayes Award behaalde, een prijs die hem onlangs ook werd toegekend voor *ALAX*. Hij heeft ook gewerkt voor de Center Stage te Baltimore (*Buried Child*, *On the verge*, *Who they are...*), en voor Seattle Repertory Theater, Guthrie Theater, La Jolla Playhouse, American Repertory Theater, Boston Shakespeare Company, Santa Fe Festival Theater enz...Hij werkte op Broadway (*The Human Comedy*, *Night Mother*) off-Broadway (*Isn't it Romantic*, *Geniuses*) en in andere theaters in New York (Manhattan Theater Club, Lamb's Theater Company) Hij verleende ook zijn medewerking aan opera-produkties waaronder *The Lighthouse*, *Orlando*, *Giulio Cesare* en *Il Matrimonio Segreto*.

Bruce ODLAND

Bruce Odland is werkzaam als geluidstechnicus op het vlak van de media en de muziektechnologie. Onder zijn recente projecten noteren we een geluidsstructuur in Key Biscane, Florida en een tournee met de Bruce Odland Big Band die net hun eerste plaat hebben opgenomen. Hij is een tijd lang Director of Sound and Music geweest bij de Denver Center Theater Company. Hij heeft meegewerkt aan talrijke internationale festival en maakte zijn debuut bij het American National Theater met *Idiot's Delight*. In 1984 was hij production stage-manager voor de tournees van Laurie Anderson en in 1985 realiseerde hij een geluidsinstallatie in een Japanse tuin te Los Angeles.

Sheila DABNEY (Athena)

Sheila Dabney's meest recente rollen zijn Medea in *Fragments of a Trilogy* (regie Andrei Serban), Andromache in *Trojaanse vrouwen* en het Koor in *Electra*. In New York is zij vooral opgetreden in La Mama Theater ETC, in het TNC en op het New York Shakespeare Festival. Sheila Dabney kreeg een Obie Award voor haar rol in *Sarita* van Irene Fornes en studeerde aan het Juilliard Theater Center en in het Edith Skinner Institute. Deze zomer speelt zij Titania in een jazz-versie van *A Midsummer Night's Dream* (regie George Ferencz, muziek Max Roach).

Cordelia GONZALEZ (Tecmessa)

Cordelia González is geboren in Puerto Rico waar zij mede oprichter was van het theater Corral de la Cruz. Zij speelde er o.a. *Kaspar* van Peter Handke (titelrol), *Thea Ehvsted* in *Hedda Gabler* en *La Raposa* in *Ligazón* van Valle-Anclán.

In 1981 week ze uit naar de Verenigde Staten waar zij haar studies beëindigde aan de Yale School of Drama. In New York werkte zij voor het Ensemble Studio Theater, het Public Theater enz. Onlangs nog speelde zij een rol in *La Gran Fiesta* waarvoor zij de International Film Critics Award kreeg op het Festival van Havana 1986.

Ben HALLEY Jr. (Messenger/Chorus)

Ben Halley Jr. was te zien op Broadway in *A History of the American Film* van Christopher Durrang en in *Death and the King's Horseman* (regie Wole Soyinka). Onder zijn talrijke optredens in Amerikaanse theater noteren we *The CIVIL WarS* (regie Bob Wilson), *End Game* (regie Jo Ann Akalaitis), *The Love of Three Oranges* (regie Andrei Serban), *I too have lived in Arcadia* (regie Peter Sellars), *Six Characters in Search of an Author* (regie Robert Brustein), *A Midsummer Night's Dream* (regie David Jones), *The Wild Duck* (regie Arthur Penn), *Billy Bishop Goes to War* (eigen regie). In Europa was hij te gast op de festivals van Venetië, Perugia, Avignon, Edinburgh, Zürich, Parijs, Brussel en in de Riverside Studios te Londen.

Eriq LASALLE (Teucer/Chorus)

Eriq LaSalle studeerde aan de Juilliard School en aan de universiteit van New York. Op Broadway speelde hij in *Death and the King's Horseman* (regie Wole Soyinka), off-Broadway was hij te zien in *Wasted* en *Jonin*. Uit de talrijke films waarin hij optrad, onthouden we vooral *Five Corners* van Tony Bill, *Rappin'* van Joe Silberg, *Where are the Children* van Bruce Malmouth enz. Hij verleende ook zijn medewerking aan talrijke tv-films waaronder *War Story* (HBO), *Mariah State* (ABC), *Teen Father* (ABC), *One Life To Live* (ABC), *Out of the Darkness* (CBS), *Another World* (NBC) enz.

Raphael NASH (Agamemnon/Chorus)

Raphael Nash is lid van het Newyorkse RAPP-theater. Onlangs was hij er te zien in de titelrol in *Tartuffe* en in de rol van Andy (Adres) in *Whoa-Jack!*, een Amerikaanse bewerking van Büchners *Woyzeck*. Onder zijn talrijke Shakespeare-rollen vermelden we Morocco in *The Merchant of Venice*, Ajax in *Troilus and Cressida*, de titelrol in *Othello* en Sir Toby in *Twelfth Night*. Hij speelde ook rollen in Grieks klassieke tragedies waaronder Menelaos in *Helen of Troy* en Creon in *Medea*. Op T.V. was hij te zien in *One Life to Live* (ABC) en *As the World Turns* (CBS).

Ving RHAMES (Odysseus/Chorus)

*I thank God for the breath of life -
"But our achievements, our dreams,
are they just that - Dreams. Shadows
without weight or consequence."*

Howie SEAGO (Ajax)

De doofstomme acteur Howie Seago die in deze productie de titelrol vertolkt werd vooral bekend door zijn optredens met het National Theater for the Deaf waarmee hij de wereld afreisde in rollen als Achilles (*Ilias*) en de titelrol in *Gilgamesh*. Daarnaast vertolkte hij ook de rol van Orin in *Children of a Lesser God* in regie van Mark Medoff in New Mexico en Florida. Hij is tevens als regisseur en leraar werkzaam in Amerika, Japan en Groot-Brittannië. Hij was onder meer hulpregisseur, -schrijver en -producer van *Rainbow's End*, een televisieserie voor dove kinderen die met een Emmy Award werd bekroond. Verder publiceerde hij *A Teachers' Guide to Creative Uses of American Sign Language*, een boek over de gebarentaal voor doofstommen. Voor zijn vertolking van de titelrol in *AJAX* werd hem onlangs de Helen Hayes Award toegekend.

Tyrone WILSON (Menelaos/Chorus)

Tyrone Wilson studeerde aan de Yale School of Drama. Bij het Yale Repertory Theater speelde hij in *A Raisin in the Sun*, *A Sweet Life* en *A Play of Giants*. Recent nog was hij te zien als D'Antone in *American Music* en speelde hij in Miss Julie Bodiford in *St-Louis*. Verder trad hij op in Long Island als Steven (*A Lesson from Aloes*) en Jero (*The Trials of Brother Jero* en *Jero's Metamorphosis*), daarnaast vertolkte hij ook Jim in Stuart Vaughn's bewerking van *Huckleberry Finn*. De voorbije twee zomers nam hij deel aan de O'Neill National Playwright's Conference.

Keri MUIR (Stage Manager)

Keri Muir volgde de groei van de *AJAX*-productie op de voet en kwam zo via Washington en Californië mee naar Europa. Gedurende de voorbije vier jaar werkt zij met Peter Sellars aan tien verschillende projecten. Momenteel is zij verbonden aan het Center Stage in Maryland. Met deze productie debuteert zij in Europa.

Michael KANTOR (Assistant Director)

De assistent-regisseur Michael Kantor assisteerde Peter Sellars bij de drie *AJAX*-producties. Zelf regisseerde hij *Of Thee I Sing* (Gershwin), *Don Juan* (Molière), *Angel City* (Shepard) en *Jackie and the Dragon Ladies* (Segal). Onlangs werd hem een M.F.A. voor regie toegekend aan de University of California. Hij is stichter van de Cornell Summer Shakespeare Festival en werkte bij de Arena Stage Company, de Actors' Studio, het La Jolla Playhouse en het City Literature Institute in Londen.

Laurence J.GEDDES (Assistant Stage Manager)

Laurence J. Geddes werkte in de meeste van Sellars' producties mee. Zo speelde hij bij de Boston Shakespeare Company, de Opera Company of Boston, het American National Theater in Washington en het La Jolla Playhouse in Californië. Los van Peter Sellars werkte hij ook in de